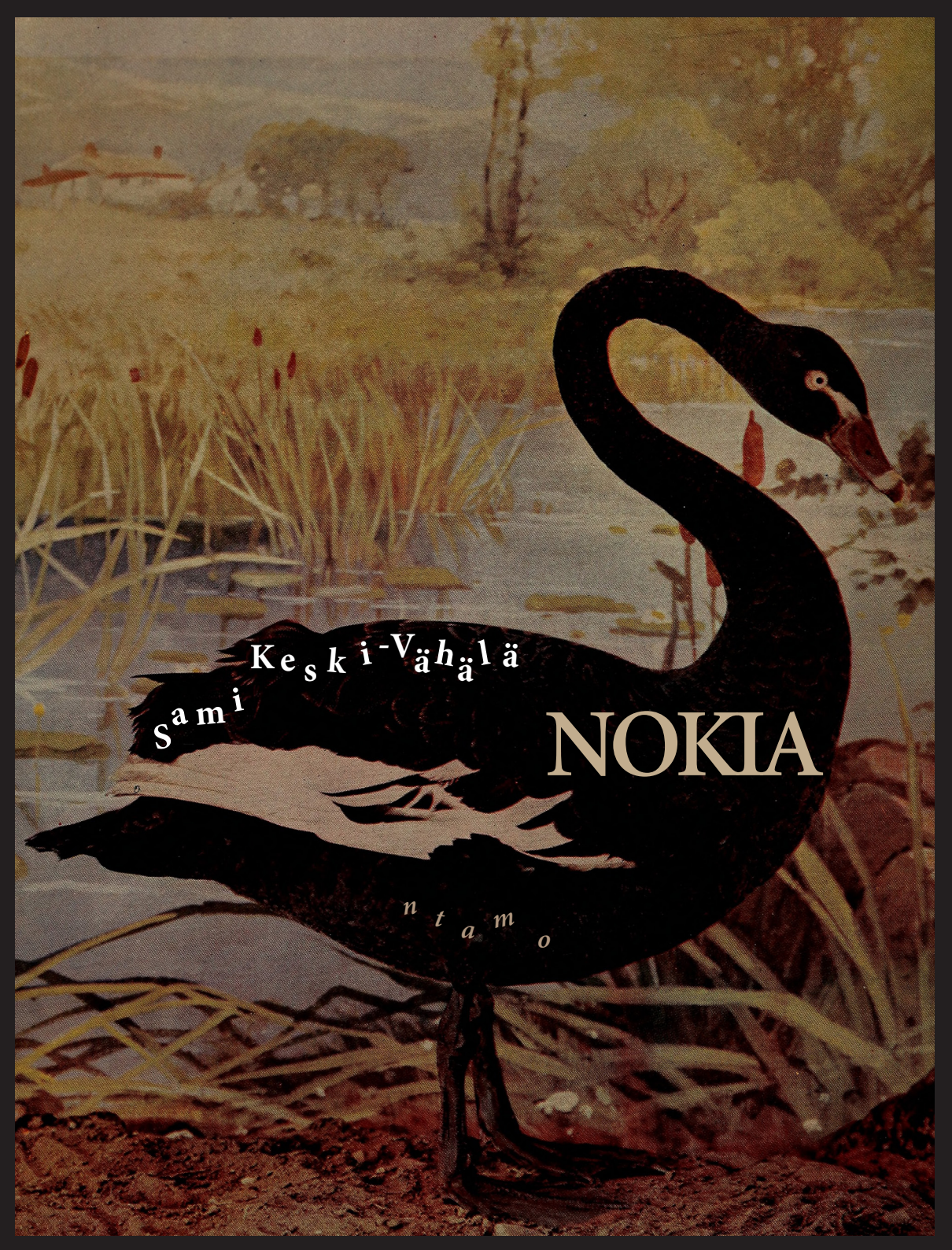

A black swan is the central focus, standing on a muddy bank and facing right. Its long neck is elegantly curved. The background is a soft-focus landscape featuring tall reeds, a body of water, and a small house with a red roof in the distance. The overall color palette is warm and muted, with yellows, browns, and greys.

Sami Keski-Vähälä

NOKIA

n t a m o

NOKIA

Sami
Keski-Vähälä

NOKIA

NTAMO
Helsinki
2022

KANTAESITYS

25. marraskuuta 2020

Mikko Koukin ohjaamana

Turun kaupunginteatterissa,

jossa myös

UUSINTAENSI-ILTA

31. lokakuuta 2022

NÄYTELMÄN OIKEUKSIA VALVOO

Suomen näytelmäkirjailijat

ja käsikirjoittajat ry

© SAMI KESKI-VÄHÄLÄ 2022

ISBN 978-952-215-877-2

ULKOASU & TAITTO

Göran de Kopior

KANNEN KUVA

Anon., The Black Swan (*Cygnus atratus*). [Chicago
Academy of Sciencesin kokoelmasta.]

Birds and Nature. Vol. III, No. 2, 1906, 87.

Wikimedia Commons

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand,

Norderstedt, Saksa

NTAMO

Helsinki 2022

www.ntamo.net

HENKILÖT

Jorma Ollila
Kertoja1
Vuorilehto
Elop
Baldauf
Media
Sihteeri
Tiina (Rouva Alahuhta)
Väyrynen
Steve Jobs
Niinistö
Kertoja4
Kouri
korealainen
Vanhanen
Lapsi1
Kertoja5
Äiti Korhonen
Marjorie Scardino
Kertoja6
Mr. City Bank
Korhonen
Doktor Franz
Konsultti

Risto Siilasmaa
Isä Ollila
Kallasvuo
Kertoja2
Äiti Ollila
Siilasmaan vaimo
Lentoemäntä1
Kertoja3
Ala-Pietilä
Hovimestari
Holmström
Alahuhta
Bill Gates
Nuovo
Öistämö
Ehrnrooth
Liisa Ollila
Lentoemäntä2
Applen myyjä
Idestam
Kairamo
Vanjoki
Lipponen
Steve Ballmer
Lapsi2

1. PROLOGI

Pirtin penkkejä, pitkä pöytä. Heinäpelto. Tämä on puhtoinen, viaton Suomi - maailma kauan ennen globalisaatiota.

Kertoja1, Kertoja2, Kertoja3, Kertoja4 ja Kertoja5 ovat päiväkahvilla. Joku ottaa nokosia penkillä. Pöydällä on iso kasa puhelimia.

KERTOJA₁

Hyvää iltaa.

KERTOJA₂

Tervetuloa teatteriin.

KERTOJA₃

Kerromme teille tänään tarinan...

Nokia Tune soi kasassa. Kaikki kopeloivat taskujaan.

Kertoja2 nostaa pöydältä vanhan kännykän. Se on Nokia 101.

KERTOJA₂ (puhelimeen)

Anteeks mä oon esityksessä – joo soitellaan myöhemmin. (sulkee puhelimen) Anteeks. (pitelee edelleen puhelinta kädessään) Tämä on 101.

KERTOJA₄

Nokian ensimmäinen hittipuhelin.

KERTOJA₅

Käytännöllinen ja kestävä.

KERTOJA₄
Pohjoismainen.

KERTOJA₁
Upeaa muotoilua ja uusinta teknologiaa.

KERTOJA₂
Mutta tarina ei ala 101:stä.

KERTOJA₃
Se alkaa 1800-luvun puolivälin jälkeen.

KERTOJA₄
Nokia-nimisen virran ääreen syntyi tehdas.

Nokian perustaja Fredrik Idestam katselee kuohuvaa jokea.

KERTOJA₂
Fredrik Idestam seisoo rantatöyräällä ja katselee virtaavaan veteen.

IDESTAM
Minä annan yritykselleni nimeksi Nokia.

KERTOJA₅
Sanoo Idestam.

IDESTAM
Virratkoon yritykseni eteenpäin kuin tämä joki.

KERTOJA₃
Idestam ei tainnut edes tietää, että Nokia-joki oli saanut nimensä sen rannoilla asusteledesta ketterästä eläimestä.

KERTOJA₄

Nokinäädästä eli kansanomaisesti Nokiasta.

KERTOJA₁

Nopealiikkeinen yrityksestä tuleekin.

KERTOJA₂

Joskus liiankin. Mutta moni sitä vielä dinosaurukseksikin kutsuisi. Mutta sitäkään Idestam ei vielä tiedä.

KERTOJA₃

Niin kuin me ihmiset emme koskaan tiedä kohtaloamme, vaikka minä tahansa päivänä sattuma saattaa jyrätä päältämme kuin panssarivaunu.

IDESTAM

Minä perustan Nokian hyödyntämään uutta keksintöä. Saksassa opin, että paperin tekeminen on halvempaa puuhiokkeesta kuin kasvikuidusta. Tarvitaan vain puuta ja voimaa. Sitä täällä on.

KERTOJA₅

Näin monet yritykset syntyvät.

KERTOJA₄

On syntynyt jokin uusi ajatus. Tehdään jotain eri tavalla kuin ennen.

KERTOJA₁

Ajotellaan uudella tavalla. Disruptoidaan...

KERTOJA₂

Sytytetään tuleen vanha ja kylvetään uusi.

KERTOJA₃

Muutetaan maailma, eikä takaisin päin enää pääse.

KERTOJA4

Ei vaikka kuinka haluaisi.

KERTOJA5

Niin tulevaisuus peittää alleen menneisyyden.

KERTOJA3

Puulle ja virtaavan veden voimalle...

KERTOJA1

Kun paperinvalmistus muuttui...

KERTOJA2

Disruptoitui...

KERTOJA3

Syntyi Nokia. Lopulta kokonainen kaupunki.

KERTOJA4

Imperiumi.

Kertojan2 taskussa oleva puhelin soi taas.

KERTOJA2

Anteeks – miten helvetti tän sa...

Toinen kertoja alkaa auttaa.

KERTOJA2

Ja tänään kerromme teille siitä.

KERTOJA₃

Kerromme teille Nokian tarinan.

Musiikki.

Screenille heijastuu teksti, jossa on I osan nimi.

OSA 1 - LEMMINKÄINEN

1. KUTSU

Nuori mies makaa viljapellolla. Hän on Jorma Ollila.

KERTOJA₄

Tuulee koleasti niin kuin Pohjanmaalla on tapana. On kevät, on avaraa valoa ja...

KERTOJA₁

Pellolla poika.

KERTOJA₂

Tarkkanen näöltä, korvaltansa kuulevainen.

KERTOJA₃

On sillä nimikin.

JORMA OLLILA

Jorma Ollila Pohjanmaalta.

KERTOJA₄

Lintu lentää pellon yli. Kirje leijuu alas taivaalta. Poika ottaa kirjeen ja repii kuoren auki.

Jorma Ollila lukee kirjeen. Tuuli humauttaa pellon yli.

Kirje fläpättää Jorma Ollilan kädessä. Jorma Ollila lähtee sisälle.

KERTOJA₅

Kutsun kuuli kulkevaksi. Heitti varsansa vaolle, tamman Luojan tanterelle.
Meni juoksulla tupahan.

JORMA OLLILA

Äiti?

ÄITI OLLILA

Mitä sulle nyt on sattunut?

JORMA OLLILA

Minut hyväksyttiin lukioon sinne Walesiin. Atlantic Collegeen.

ÄITI OLLILA

Sinä olet, Jorma, vähän nuori ulkomaille muuttamaan. Kuuttatoistakaan kunnol...

JORMA OLLILA

Eikö me puhuttu tämä jo? Se on Kulttuurirahaston stipendi. Minut hyväksyttiin, ymmärrätkö? Ne otti minut.

ÄITI OLLILA

Mitä isä sanoo...

ISÄ OLLILA

Jorma lähtee, jos Jorma tahtoo.

ÄITI OLLILA

Jorma on niin kamalan nuori.

JORMA OLLILA

Siellä voi pelata tennistäkin jo tähän aikaan vuodesta.

ÄITI OLLILA

Mutta...

ISÄ OLLILA

Kyllä ihmisen pitää ottaa unelman syrjästä kiinni.

ÄITI OLLILA

Unelman syrjästä?

JORMA OLLILA

Niin.

Äiti huokaisee.

ÄITI OLLILA

Niin kai sitten.

JORMA OLLILA

Eikä aikaakaan, kun Ollila jo seisoo porstuassa reppu selässä.

ÄITI OLLILA

Muista laittaa hirvenliha heti pakkaseen, kun pääset perille!

JORMA OLLILA

Kyllä, äiti.

ISÄ OLLILA

Minne ihmeeseen ne vuodet menivät?

JORMA OLLILA

Kyllä te täällä pärjäätte.

Isä ja äiti ottavat toisiaan kädestä. Beatles alkaa soida. Pentti Kouri jorailee sen tahdissa, kaikki tanssivat.

JORMA OLLILA

Atlantic College Walesissa elettiin aivan toisenlaista elämää kuin sen ajan Suomessa.

KERTOJA2

Ollilan luokkatoverina on Pentti Kouri.

Jorma Ollila yrittää matkia Kourin muuvseja.

KOURI

Kouri sai koulun parhaat arvosanat. Jorma taas oppi nopeasti, ketkä siivoavat huoneensa ja ketkä eivät.

JORMA OLLILA

Opiskelijoita on paljon ja Ollila oppii vieraan kielen.

KERTOJA2 (italiaksi)

Buongiorno!

KERTOJA6 (kiinaksi)

Nihao!

KERTOJA2 (hindiksi)

Namaskaar!

JORMA OLLILA

Päivää päivää! Mutta en opi vain sanoja, miten tervehditään, vaan kuinka paljon ihmiset ovat valmiita tekemään töitä, että he menestyisivät.

KOURI

Ei kaikki ole. Joidenkin ei nimittäin tarvitse.

OLLILA

Mutta minä tiesin, etten ole mitenkään poikkeusyksilö. Paitsi ehkä siinä, kuinka paljon olisin valmis laittamaan likoon. Kun palasimme Suomeen, tiesin että haluaisin kansainvälisen elämän.

ISÄ OLLILA (*vaimolleen*)

Katopa meidän poika.

ÄITI OLLILA

Herran jestas sillä on leveälahkeiset housut ja – ja pitkä tukka!

JORMA OLLILA

Ollila heilauttaa hiuksiaan ja äiti...

ÄITI OLLILA

Herra mun vereni.

Äiti Ollila pyörtyy.

KERTOJA5

Lähipiirin kuohunnasta huolimatta Ollila päätyy opiskelemaan insinööriksi Otaniemeen.

JORMA OLLILA

Ja valtiotiedettä myös.

KERTOJA6

Teekkarikylässä on eräänä iltana tanssit.

Onko se –
eihän se ole
joutsen?

NOKIA

ON TEOS YHTIÖSTÄ,
JONKA TYRVÄNTÖLÄINEN
FREDRIK IDESTAM PERUSTI 1871
JA SEINÄJOKINEN JORMA OLLILA
HENKILÖKUNTINEEN VEI KOKO
MAAILMAN TIETOISUUTEEN.
SAMI KESKI-VÄHÄLÄN
NÄYTELMÄ SAI 2020
JA UUDELLEEN 20022
ENSI-ILTANSA TURUN
KAUPUNGINTEATTERISSA.

NTAMO 2022

ISBN 978-952-215-877-2